

હુદ ગજલો.

જા ગજલ સંગ્ર ૩૬૭

હિરદુ અખાન અને ગુજરાતી હરદેમાં

અખાનેવાલે ચીર પ્રસિદ્ધ કરેનેવાલે.

માસ્તર, ત્રીભોવનદાસ લલુબાઈ.

લીમડા ચોક-સુરત.

અમદાવાદમાં,

અમદાવાદમાં પાસે ચુડીઆળમાં આવેલા
બી રત્નસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. અમરતલાલ
બેશીંગલાલએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૨ છ.

સંવત ૧૯૬૯

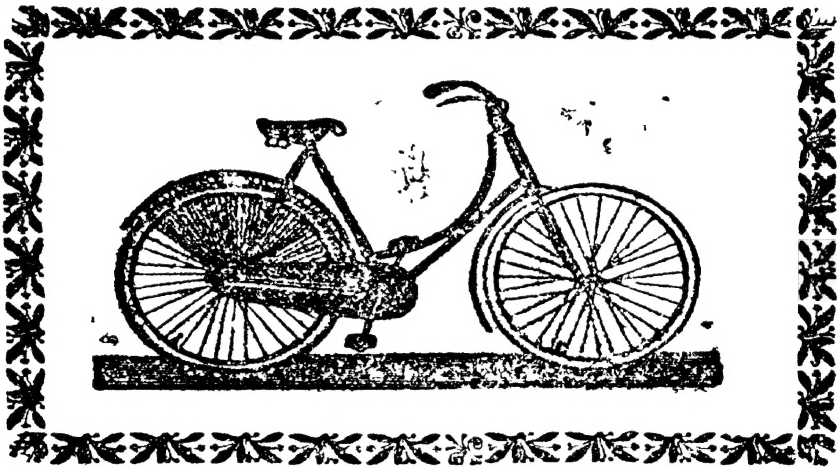
પ્રત ૧૦૦૦

સને ૧૯૧૩

કીમત ૨ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
મુદ્રાતી કોપીરાઈટ સંપ્રદ

૪૭૧૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૨૨૩

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ગાંધી સંગ્રહ

વિષય ૮૪૬૮: ૪૨, ૪૬૮

ગઝલ સંગ્રહ

ગઝલ ૧

મેરા દીલના દીવાના એ રામ.

નજરીયાં યાગને યુખ મીલાધ

ખીન યુને ખીન મ્હેતે જલાધ

નજર૦

અમરીત ધુંટા જાનલે કહેકે

ખીલાધ ઝેરજી ખ્યાલી.

નજર૦

આખી—દીલારામને નહીં મીલાં, દીલકો કયા અપાંગ,

છનેસે મરનાં બધા છસે હે બિસ્વાસ

કાસે કહું મોરે કરમકી કલાશૂરે

મીલે ન કાઠ સહેલાની

નજર૦

ઇલાસુ'ંદરી ગઝલ ૨

રાગ રૌણ.

ઝો ધન્ય મિત્ર ધન્ય પ્રીત, ધન્ય દોસ્તદાર

મીત્ર મુમે સુખી મીત્ર દુઃખે દુઃખી વિરલા ઝેવા યાર

રેખી પુન્ને પ્રેમીને તે નહીં બદલાની આશ

કુલકાં આપતાં બદલા વિનાં જૂને નિર્મળ મીઠી વાસ

સ્થાયી પ્રીત મિત્ર કાળે ઝેર ખી જનાર

હતાં તો એવાં વિરલાં અર્મત માનનાર

મિત્ર રજ દુઃખને મેર માનનાર

નિજ દુઃખ મેહ તેને રજ સમ ગણી મહાસનાર

ઇલાસુ'ંદરી ગઝલ ૩

આવરીયાં તોરી લગનમે' (૨)

ભોક મુતે બદનામ કરતહે

કહે તેરા હુંટારે હાં જોખન હુંટારે.

આવરીયાં૦

ખાટે ધાતે મોહે રોજ સતાતે

કહે તેરા હુંટારે હાં જોખન હુંટારે.

આવરીયાં૦

જાણી—જ્યા હમારો જાણ્યા બિરહસે તોરી કમમ

શીર કમમ કહીઆવગા આજમ તું જુહી કમમ

અમે દેવજાનસે રૂઝ હમકો ઇસારા હોવે

અમહો આપકા આર કામ હમારા હોવે

શાવસીયાં

ગઝલ ૪

મેર અચ્છે પીયા વોહી દેશ ખુલાવો

મેરા હાઈમે જ્યા મહારાવતહે

રેઝુ અવૈરી જગતકી બેરન,

મચ્છલી સ્થિતક પાવતહે

ખીદમ ફેંકદે જાલીમ કામ જશકે લીયે

ઇશરબી ૧ નજર ચસમે સુર્મેસાકેલીયે

તું અપને હુસ્ન ખુદા દાદકી અઠકે લીયે

નકાબકામે છંકાદે, જરા ખુદાકે લીયે.

પ્રીતકી દુઃખીયા દરદકી હરસકી ખાસી, કાહેમે જ્યા તરસાવતહે.

કશર હોતો કહું બેકરાકુ કિસ્સે કહું

જુનકા બેરહે, મેં બાર બાર કિસ્સે કહું

તુંહી મુને નસુને હામે જર કીસમે કહું

ન જોઇ મુનીસો હમમ ન ચાર કિસ્સે કહું.

બિરહને લનમન કુંકે હોયો

અબદમ કામ હમમેં જાવતહે.

મુઝે તો દરદે મહોબત સનાયા જતાહે

તેરાખ્યાલ વઝીરંગ લાયે જતાહે

વો કાનહે જોતરકદરમેં આયે જતાહે

સમે શીરાકકા સદમે દીખાયે જતાહે.

જના લખા અબ પલપલ બારી

નીંદ નદમબેર આવતહે.

મઝા કહાહે મોહબતમે બેવકાઇકા

ચલ તર્જ ખુલ નીકાલાહે દીલ રખાઇકા

દીખા મહીના કે અબ વકતહે રસાઇકા

છંકાકે ફેંકદે સદકા તેરી ખુદાઇકા

સબકા તુંહી પાલનહારા

કાંઠેકા દેર લગાવતહે

બલા તો મુઝસે તરા ઇન્તેજાર કયો કરશે
કુંહી મુને ન તો જાકો કરાર કયો કરશે
અલમસે જખમે દીસે હાથદાર કયો કરશે
ખીનાં જખ આછ તો ફરસે બહાર કયો કરશે
હમંડ હમંડ કે પિયા નેન હમદાર
નીલકા મેહ બરસાવતહે.

અજુજ ગઝલ ૫

રસુમે હાથમીકા તાલિમે દીદાર મેંબીકું
જમાના જુસ્કા શયદા ઉનકા આશીક જાર મેંબીકું
મહીને જાનેવાસો કાફસો ઠેરો જરા ઠેરો
જુમારે સાથ ચલનેકે લિયે તમાર મેંબીકું
નખીજ બહરે ધર્યાંમે ફરીહૈ ઉઝકી કીસ્તી
લમાદીજે જો એક ઠોકરતો પલ્સેપાર મેંબીકું
કહા યુસુફને જખ દેખા જમાસે પાક હજરતકો
ખરીદારામે હજરતકે સરે બાગ્જાર મેંબીકું
ખગર લીજે મદદ કીજે માલ અપના દીખા દીજે
એક અદતા ખાદિમે, તેરે એ સરકાર મેંબીકું
ગુલામાને નખી હુએ અજુજ ધસ્તારતે બેશક
કસમહે જીતતુલ શીરદૌસકા હકદાર મેંબીકું

દીલખર ગઝલ ૬

દીલા તા હું રીયા લેતાહે આર ફરીયાદ કરતાહે
મગર દોપુર સીતમ જાપીમ, તુએ કખ માદ કરતાહે
બલાઓ કયા તુમેહે ચહ ધરક કયા બેદાદ કરતાહે
મીટાકર હસતી એ આશીક કાબીખુન માદ કરતાહે
ફનાકે ખાદલખલાને કહા આકર સરે મકસદ
હમારા કેસ અખ ઉજળવતન આખાદ કરતાહે
કતર કર નોચફર પર બાંધકર સમાદ ખુલખુલકો,
કબીતો કેદ કરતાહે કખી આગદ કરતાહે
હમરો ગરદને ઝુકજાતીહે શોકે સહાદતમેં સુએ
હમારા કલ્લકો જખ મોહ, જુદલાદ કરતાહે,

છાંભે આશીકહૈ વીરાના, બગેર આજ જલવએ જાન
વેઠ દીલબર દેખીયે કબતક યહ ધર અખ તક કરલાહૈ.

રોનકદહલ ગઝલ ૭

ખાંધકર કાંતીલ કમરસેં અખતો ખંજર લે ચલા
કોઇ દમ જતાહૈ સુન લેના કેવોસર લે ચલા
કયા જુઆં મેંબી કશીશથી અખરએ ખમદારકી
જાતો જાતોમેં વો દીલ પહલુસે કયો કરલે ચલા
ખાનએ દીલમેં હુઆ ગુલ રોકના મહેમાનકો
ખીંચકર જખ તીરવો સીનેસે બહાર લેચલા
હીનો ધમાં જનો દીલસખરો ખીરદ હોસા કરાર
અમજઓ નાજો અદાસે વોબી સુગર લે ચલા
શીર દીખાદે યહ તમાશા ફેર દે શીર દીલ મેરા
શીર મેં દેખુ કીસ તરહ પહલુસે કયોકર લે ચલા
શીર કયા ખેતાબદરદે હીજરે ને શીર દમ ચલા
શીર હઠા સીને મેં શીરવો જાને મુજતર લે ચલા
ખોશ હય મુઝકો ન કરલે શીરવો જાલીમ પર કહીં
નામએ શોક આજ અપના શીર કબુતર લે ચલા
શીર લગી ધુન મયે કશીકી શીર હઠી કાલી બટા
ખીંચકર શીર મમ કદોમેં શોકે સાગીર લે ચલા
મલ રહાયા દેરસે, રોનક કલેજકો કોઇ
લેના લેના ચામનાવો, દીલ ચુરા કર લે ચલા

મુજતક ગઝલ ૮

અરે જાલીમ તું યો તરસાકે હમકો મારડાલેમા
ન દીલકે વસ્વલે મેરે કબી આખીર નીકાલેમા
જલાતા આતીશે ગમમેદે કયો મુજકો ખતાજલીમ
જલોકે દીલ જલાકર કયા બલા ઉનકી દખાલેમા
કહો એ દોસ્તો બહરે ખુદા આકર મીવે મુઝસે
જો દુસ્મન એકજ માના દેતો આકર કયા બના લેમા
હખીએ કિજરી યાઅસેં ગુન્હેગારાને હમતકો
ખરોજે હસર સર સિજદે જ રખકર અખશવા લેમા
લજલી વેસકે રખકી મિસ્લે મુસા દેખકર મુજતર
રવાએ બેખુદીમે મુહકો અપને છુપા લેમા

અજીજ ગઝલ ૬

દલાલી દુસ્ત કયાહે જીસપે સમકા દમ નીકલતાહે
 હશીનો પર ફીઝા હોતા હુઆ આલમ નીકલતાહે
 વોહ કાતીલ તેગે અખર ખીચતા જીસદમ નીકલતાહે
 તો લાખો કલ્લ હોતે સેંકડોકા દમ નીકલતાહે
 ન ખોના તુખમે ઉશરતઐદીકા ઇમ્મ આગે દુન્યામે
 સુનાહે ઉસમે રત્ન નીકલામી તો પુર સમ નીકલતાહે
 જો આતાહે મેરે મરકદપે બાદે ફાતકા કે વોહ
 નીકલતા હેતો પુર ગમગીન પુરમાતમ નીકલતાહે
 હજારો મુરદે જી ઉઠતેહૈ શૌરન ઐ અજીજ ઉસદમ
 ખરાએ સેર જબ વોહ ઇસીમે મરયમ નીકલતાહે

કસીદા જલાલી ગઝલ ૧૦

તેરા શિવા અતા ઝોર મેં ગુન્હેગારોમેં હું
 તેરી રહમતપર હું નાજાં ગો ગુન્હેગારોમેં હું
 જામ જખશો યા સમ્મદેહે તું ઝીંકો ઇખતીયાર
 તું મેરા ગદકાર મેં તેરે ગુન્હેગારોમેં હું
 દુરસ મતલબ ન રીજવાંકી મોહબતસે ગર્જ
 જુરકા તાલા બહે ખુદા ઉરકે તલબગારોમેં હું
 કયા જુમે ખાંસે ગર્જ કયા યુસુફે મિસરીસે કામ
 બનકે આશીક દરક અહમદકે ખરીદારોમેં હું
 કહેતેયે સહ આસીયો લુત્ફે ખુદાઅ પાકકા
 ખાંધકર શહેરા શશાઅતકે મેં બાજારોમેં હું
 કહ ઉઠા હક લેકે આગોશે કર્મમે આપકો
 મુજપે તું નાજાં મેં તેરે ના જબરદારોમેં હું
 યો કહું ગાયે જલાલી ઉસ શરીએ હથસે
 બખસવા મુજદો ખુદાસે મેં ગુન્હેગારોમેં હું

કસીદા અજીજ ગઝલ ૧૧

શરી ઉલમજ નખી હામીએ ફુલયા મુસ્તેશ તુમહો
 ખુદાકે રાસ્તેકે બર ગુજા રહનુમા તુમહો
 અહદ બેમીમ અહમદ એ હખીએ કિયરિયા તુમહો
 લગાહે હર શીરીયતકા નહીં કહતા ખુદા તુમહો

ખુદાસે આપકો હરે કળ મેને મીલા દેખા
 બલા શીર કીસ તરહ કહ દેતા કે હકસે જુદા તુમહો
 મરી જાને મોહોખતરી મરજ કીયા રસુલુલાહ
 શશી તુમતો શશ તુમહો દુઆ તુમહો દવા તુમહો
 જમાલે પાકે હજરત દેખકર યુસુફબી બોલઉકે
 હસીનોમેં હસી વો સુરતે શમ્લુલ જહાં તુમહો
 કસમહે ઉમ ગરીબો બેકસો નાચાર ઉમ્મતકે
 તુમ્હી હાદી તુમ રહબર હરેકકે પેસવા તુમહો
 અજીજ હજરત હોનેતો નહોતા રહ જહાં ખેલ
 મેરી દાનીસ્ત મેંતો બાઇસે અન્ને સમાં તુમહો

કંવાલી મહમદ ગઝલ ૧૧

દીખા દેયા ઇલાહી તુંજ માલે સુરતેકા મુઝકો
 બહોત બેચેન હુયારબ મદીનેમેં બુલા મુઝકો
 નહી કુચ્છ આ રજુહે બ ખુદા ઇસ્કે સિયા મુઝકો
 મદીનેમેં તબલ કરકો નખી બહેરે ખુદ. મુઝકો
 મસીહા ખુદહે દીવાને જે કરતેહે દવા મેરી
 મેં બીમારે મહમદહુ નહી હોગી શશ મુઝકો
 તમન્નાકી મીયાકીહોનહો અકસીગકી ખવાલીસ
 જે મીલજતી નખીકી એકજ રાસી ખાક યા મુઝકો
 નહી માલુમ કયા તુઝકો મેં શેદાએ “મહમદ,, હુ”
 શીશારે ગોર બહેરે હકને તો દતના દીયા મુઝકો

કસીદા ગઝલ ૧૨

ખોફે ઇસ્યાસે ખુદાકે પાસ રોતા જાઉંગા
 અશકસે દાગે ગુનાહ દામનકે ઘોતા જાઉંગા
 હાય ઇસદારે ફનામે કયા ઇસી સુરતસેમેં
 ઉમખોતા જાઉંગા બરબાદ હોતા જાઉંગા
 એજુલેખાં મેરા યુશુફ આવેગા હમારાહે જવાબ
 જાગતી જાએગી કીમમત ઔર ગેં સોતા જાઉંગા
 કયો સતાતાહે ફલક પસ્તાયેગા તું મેં અમર
 સત્યદેકો નેનકી તુરખતપે રોતા જાઉંગા
 બાદે મુરદન મદેહ ખુવાનીકી રહેગા સલસીલા

ખુદ મેંની નાઅતકે મોતી પીરાતા જાઉંઝા
 ઉમરતે અહમદ હું બેલે કર મુઝે આગેશમેં
 લોરીયાં ગાયેંઝી હુરે ઓરમેં સોતા જાઉંઝા.
 બેચલોએ કાફલે વાલો મદીનેકી તરફ
 મેવો અકબર હું તુંદારે પાઓ ધોતા જાઉંઝા

ગઝલે કાઝી ૧૩

હમ બદમ અર્થસે આતી હયે સદા આજકી રાત
 દેખો વોહ આતે હયે મહબુબે ખુદા આજકી રાત
 આકે જીયરીલ લગે કહને કે ચલીયે હઝરત,
 આપકે દીદકા શૈદા હયે ખુદા આજકી રાત.
 સખ નખી કહને લગે અપની જહુકાકે મરદન,
 મીલને અહલ્લસે ચલે ચાહે ખુદા આજકી રાત.
 કહા અહ્લાહને કે ક્યાં ચાહીયે મેરે મહબુબ
 મેરી સખ સુનપે ખુદાઈ હયે શિદા આજકી રાત.
 હુરો ગીલમાનો મવક ઓર સહી જીનો બશર,
 હમ બદમ પડહતે હયે સખ સદહેઅલ્લા આજકી રાત.
 કાઝી યેહ વકત હયે કયું હાથસેતું ખોતા હયે,
 હોગી મકયુલ જો માંગેઆ દોઆ આજકી રાત.

ગઝલ ૧૪

કલગાહકો જાજ ચલે વોહ લેકે ખેંજર હાથમેં
 ખુદ બ ખુદ આને લગે આશક લીયે સર હાથમે
 અથ પરિસ્તો બહે ન જાએ મેરે કલે આરકાસે
 થામ લેના કરતીયે મિસમીલકા લંગર હાથમેં
 આછનેને કર દીયા મગર હુસને ચારકો
 હોગા મહેશ્વરમેં ગીરેઆને સિકંદર હાથમેં
 દેખનેસે દીકા ઠહેરતા હૈ ઉઠા જલ્દી નકાબ
 દેખ લેના રહે જાએ દસ્તે ખંજર હાથમેં
 મયકદોસે મીર જાતે હૈ ઝરાતુમ દેખ લો
 મયકા શીશા હૈ બમલમેં દસ્તે દિલ્લપર હાથમેં.

કલીમ ગઝલ ૧૫

કરતી હમ કલ મુજકો તેરે અહાએ ખવાજ

હય જનો દીલ આસીરે ઝુલ્હે દુતાએ ખવાળ
 ચેહ મહરો માહ હુવે હય સમઢાએ રૂએ અનવર
 આલમમેં નિસ્કો દેખો વોહ હય ફિદાએ ખવાળ
 મકસદકે મોતીયોંશે ભરતા હય ચખ્ખ દામન
 આતા હય જોશપર જળ બહેરે આતાએ ખવાળ
 મેરી ચેહ દોઆ હય દીનરાત તુજશે યારળ
 મકસદ બર આએ દીલકા મેરાએ ખવાળ
 અસકન્દરો શરીદુકે દરપે જાએ કયું હમ
 કાશી હય આસને દલલત સરાએ ખવાળ
 હો તુરકી તજલ્લી જાહેર કયા હૈ તાજ કલીમ ખેસક
 ગર દુએ પુર ઝિયાશે પરદા ઉઠાએ ખવાળ

ગઝલ ૧૬

દુક યુરકેકો ઉઠાકે કુરખાન તેરે ખવાળ
 સુખડા મુજે દિખાદે કુરખાન તેરે ખવાળ
 ચેહ તુજસે ઇલતેજ હૈ હકતક રસાઇ હોવે
 વોહ રાહ તુ બતા દે કુરખાન તેરે ખવાળ
 ચેહ અર્જ દસ્ત અસ્તા તેરી જનાયમેં હય
 હકસે મજે મીલા દે કુરખાન તેરે ખવાળ
 અજમેરકે ઝો અસમઆ જામે કતા પીલાકર
 મેરી ખુદી મીટા દે કુરખાન તેરે ખવાળ
 કહતા હડે હરબડી ચેહ બદા ગરીબ તેરા
 બિગડી મેરી બનાદે કુરખાન તેરે ખવાળ.

ગઝલ ૧૭

દુન્યાય જળ ઉઠાએ ખીસ્તર ગુલામતેરા,
 યારળ જ્યાપે જારી ઉસદમ હો નામ તેરા.
 ખુતખાને છાન મારે કાખેસેં દુઢ આએ.
 દીલકે મકામેં પાયા અય જા મુકામ તેરા.
 મસજીદકે દરપે કયુકર હો પાસમાંકા પહેરા
 ખે કેદ હયે ઈલાહી દરખારે આમ તેરા
 જન્નત મીલે કે દોઝખ દોનો તરેહસે ખુશ હું.
 સુખતર તું હયે મેરા મે હું ગુલામ તેરા.

કરમા તેરા ન કયુંકર જરી હો સારેજહાંમે
બજતા હયે પંજ વકતા ને જતમેં નામ તેરા.
રહમતકા મુરહકલી તુજસા નહોં હયે અસરત,
હયે ગરકે બહેરે ઈસ્યાં શતર તમામ તેરા.

ગઝલ ૧૮

શીદાએ મુસતશ હોગા દીવે દીવાના તુરખતમેં
બનેમા શમરએ શાહકા પરવાના તુરખતમેં
પમે મુરદન જે સહરાએ મદીના યાદ આયેગા
હિડાએગા કરનકી ધજજીયાં દીવાના તુરખતમેં
નકીરેત આકે દીખલ.એ ગે જગ સુરત મુહંમમદકી
કહંગા ઉસધકી મંચ સીજદએ શુકરીના તુરખતમેં
તો સુનકર વોહ ગશેકે દીલ રસુલે જીનનો આદમપર
પદગા ઉસ મડી સલવાત બેતાજાના તુરખતમેં.

ગઝલ ૧૯

દમરત હય યા ઇલાહી જળ જન તનસે નીકલે
નીકલે તો યા મહામદ કહકર ઝમાંસે નીકલે
જુવદે નખી કી જીસ જ તારીફ હોત કયુંકર
પનરે હીનાકી ખુશમો ઉસ અંજુમન સે નીકલે
આલમહો સખ મુઅત તર પોંહવેં જે ખુએ હઝરત
ખુશમોએ મુમક ઐશી મુલકે ખુનસે નીકલે
ખાકર સખાયે યસરખ કુયોંકો રંગ બખશે
બાકર શશુકતા ખાતીર ખુલખુલ ચમનસે નીકલે
ગરગ મેં ઈશકે આદમદ ગરહય તો કયા અજળ હય
આવાઝ ય મુહમમદ હરમુએ તનસે નીકલે

ગઝલ ૨૦

ચેહ તો મય કયું કર કહું તેરે ખરીદારોં મેં હું,
તુ સરાપા નાઝ હય મંચ નાઝ અંદારોં મેં હું,
કીમ તરહ પ્રયાદ કરતે હય ખતા દો કાઇદા.
એ અસીરાં ને કફસ મંચ નવ ગીરફ તારોં મેં હું,
છેડ દેખો મેરી મધયત પર જે આપે ચેહ કહા,
તુમ વશાદારોં મેં હો યા મંચ વશાદારોં મેં હું.

એ ગુનાહોં મેં ચક્ષા ઝાલીદ મે ઉસકો હુડ ને;
મગ શીરત બોલી ઇધર આ મંય ગુનાહગારોં મં હું
કુલ મંય કુલોં મેં હું કાંટા મંય કાંટે મેં હું.
ચાર મંય ચારોં મેં હું અગચાર અગચારોં મેં હું

ગઝલ ૨૧ મહેમુદ.

આકર તુમહારે દરપર બદનામ હો ચુકા હું,
મેરી ખૂબર લો ખાળ ના કામ હો ચુકા હું,
સોંપા હું તુમકો પચારે દુન્યા વ દીન કી કુનજી,
અખ પામ મેરે ક્યા હય બે દામ હો ચુકા હું,
ખરદા ઉઠાઓ રખસે મુખડા દીખાઓ ખાળ,
મંય ઇશક મેં તુમહા રે ગુમ નામ હો ચુકાહું;
હય લાજ મેરી તુમકો તુમ લાજ રખામે મેરી,
મુઝકો યહી હય ખાળ ગ હારમે હો ચુકાહું,
માહમુદ જામ મીલા હય એક જામ વસલ ખાળ,
મખમુર મસત પીધર એક જામ હો ચુકાહું;

ગઝલ. ૨૨

કુરકત મેં મુખતીલાહું ખવાળ ઇધર તો દેખો
વલ્લાહ તડપ રહા હું ખવાળ ઇધર તો દેખો;
મુશકીલ દુશામ કીજયે હાજત રવામ કીજયે,
સૌ જાનસે શીદાહું ખવાળ ઇધર તો દેખો.
ચાહે બનાઓ મુઝકો. ચાહે બીગાડો મુઝકો;
બદનામ હો ચુકાહું, ખવાળ ઇધરતો દેખો.
જાએ નીસાત કીસમ બીન તેરે મેરે આંકા;
બેસ કહું બે નવા હું, ખવાળ ઇધરતો દેખો.
ખવાળ મુઘન ચીશતી લીલ્લાહ બચાવ કીશતી
તુહાન મેં ઈસાહું ખવાળ ઇધર તો દેખો;
અજમેર મેં ખુશા લો રોઝા મુઝે દીખા દો,
ઉલફત મેં અર મીટા હુંખવાળ ઇધર તો દેખો.
કહયે મેરી ખતા બી સુનતે નહીં ઝરા બી,
હરદમ પુકાર તા હું ખવાળ ઇધર તો દેખો;

ગઝલ ૨૩ અકબર કંવાલી તરજ.

હમ ગુન્હેગારોંપે તેરી મેહરબાની ચાહીયે,
 સખ ગુન્હે મીટ જાઇયે રહેમતકા પાની ચાહીયે,
 પુસ્તપર મોહરે નખુ વ્યત કરકે ખાલીકને કહા,
 કુચ્છો અય પ્યારે મેરી તુજકો નીશાની ચાહીયે,
 કહેને હેં ખાલીકસે હજરતમેં તેરા મહેયુગ હું,
 ખુદમેં સખ ઉમ્મતી મહેયુગ જાની ચાહીયે,
 દેખકર મહેરાજમેં સામાન ફરિસ્તોંને કહા
 અયસા મહેમાં ચાહીયે યું મહેરબાની ચાહીયે,
 હો મેરી પદકોંકી જાહે મજારે મુસ્તરા,
 આંખકે પરદોંકી વાં ચા જનાંની ચાહીયે,
 હીજરસે હને ખીસ્તરે ગમપર ગીરાયા હય મુઝે,
 ઐર કયા તાકત તુઝે અયનાં તવાની ચાહીયે,
 ફાસ્તાને ગમ કહાની ગમકી જુઝ આપકે,
 કીસકો કહેની ચાહીયે કીમકો સુનાની ચાહીયે,
 સારીએ મહેશર નહિ મેરે ગુન્હાએંકા શુમાર,
 અયસે આરીપર તુમ્હારી મહેરબાની ચાહીયે,
 જાન બહક તસલીમ હેં દરકે રસુલીલાહ મેં,
 તુરબતે અકબર મદીનેમેં જાનાની ચાહીયે,

ગઝલ ૨૪ કંવાલી તરજ.

ઇશક કયાસે હેં કીસી કામીલસેં પુછા ચાહીયે,
 કીસ તરહેં જાતા દીલ તાબાંસેં પુછા ચાહીયે,
 કયા તકપનેમેં મજાહેં કતલહોં પ્યારેકે હાથ,
 ઉસકી લઝઝતકો કીસી ખીસમીલસેં પુછા ચાહીયે,
 જીસને ઉસકા ગમ ખાયા હો ઉસે માઅલુમ હે,
 તેમ અબરકી શીફત ધાયતમેં પુછા ચાહીયે,
 યારકે મીલનેકા હમકો કોઇ તરાહ મીલતી નહિ,
 તરહેં મીલનેકી કીસી વાસીલસેં પુછા ચાહીયે,
 આહ નાંબોકી હકીકત દેખતા હું હીજરમેં.
 કયા ગુજરતી હોગી તાબાં દીલસે પુછા ચાહીયે,

ગઝલ અમીર તરજ કંવાલી. ૨૫

દોઢર મેં સાગીર રહે ગરદીશ મેપય ખાનાં રહે,
 મેંય કસોકે સરપે ચારખ પીરમંય ખાનાં રહે,
 ઝસપે પરહ જાને નજર તેરી વોહ દીવાનાં રહે,
 હાં નીગાહે ચાર તરજે એ લીખ રાના રહે-
 કયા ઇસીકો કહતે હેં જીશમેં વફાદારી સનમ,
 દુશ્મની હમસે રહે ગયરાંસેં ચારાનાં રહે,
 શીર ન કુચ પુંછીગે મજસેં કબરમેં મુતકર નકીર,
 મરતે દમ ચારખ ખ્યાસે રૂએ જાનાં નાં રહે.
 અયસે સાખી કે મેં સદકે જો પીલાએ બરકે જાન,
 સાખીયાં હરદમ સલામત તેરા મંચ ખાનાં રહે
 કોઇ હો ખાતા કોઇ રોતા કોઇ હંથતા અમીર.
 મેં કરેં વાલોદા હર અનંદાજ મસ્તાનાં રહે.

કંવાલી ૨૬

હમારે હાલપે ચક્ષમે ઇનાયત અપની રહેનેદો,
 ગલે પર ફેરદો ખંજર મુઝવત અપની રહેનેદો,
 જલા કર ખાક કરડાલા તુમારી સુઝ ઉલ્લસતને
 લગે આગ એયરી ઉલ્લસતમેં મોહખત અપની, રહેનેદો,
 લીએ જાનેદો બજમેં ગયેરમેં હમરાહ તુમ મુજકો,
 મેં ખાજ આયા ઇનાયતમેં ઇનાયત અપની રહેનેદો,
 ન મીલનાં ઇસમેં બહેતર હે મીલે ગરખાદ મુદદત ફે,
 તુમ અયેરી દુરકી સાદેખ સલામત અપની રહેનેદો,
 દમ અફસાન એ કુરખત ખ્યાં કરતે હેં અય મુઝતર,
 વોહ યરમાને હેં જુનઝલા કર સીકાયત અપની રહેનેદો.

ગઝલ ૨૭ કમતર.

અયશાહે દો આલમ નુરે ખુદા મોરા કાલેકો જીયા તરખાવતહે.
 નતો સપનેમેં દરશ દીખાવતહે નતો મોકેમદીને ખુલ્લવત હે.
 દીવાને બનકે ભટકતા હું જમાનેમેં,
 હજુર કીસ લીએ હે દેર તુમકો આનેમેં,
 કબી તો આખએ મેરે ગરીબ ખાનેમેં,
 બલા હો દાએદા કયા કુચ મરે મતાનેમેં,

અબ નીશદીન પલછન છયા મોરા ભગ્ગર આગ લગાવતહે,
 કબીતો જલ્લવએ અક્ષર દીખાઇએ હજરત,
 કબીતો જાનએ તૈયબા ખુલાઇએ હજરત,
 હે ગરમે વહાંકાબી રોજે દીખાયે એ હજરત,
 ઉમદે બરદીલે શયદાંકી લાઇ એ હજરત,
 કાહે મદીને છયા મોરા કલપાવત હે તકપાવતહે,
 તકપ રહાહે દીલે એ કરાર પેહલુમે,
 ઉઠા હે દરદ મેરે ચાર બાર પેહલુમે,
 નહિ હે દીલકા ગમખવાર પેહલુમે,
 કે છસમે દીલકા ઝરાહો કરાર પેહલુમે,
 દીનરેન કીસી શુરતસ માહે પલબર નીંદ ન આવતહે,
 દ્યારે હીન્દબી અબ મીસ્લે ખાર પેહલુમે,
 ખટક રહાહે મેરે હરબાર આંખામે,
 તુમહારે દીલકા હે ઇન્નેઝર આંખામે,
 બસી મદીનેકી જખસે બહાર આંખામે,
 મેં કીસકે હુદુ અયશ્ચાને ખુદા મોહે હીન્દકી નગરી ન આવતહે,
 તુમહારે હીજરેમે અબતક યે ઝંદગાનીહે,
 દીખાદો ચહેરે એ અનવરતો મહેરબાનીહે,
 નહિતો જાન બી દેનેકા દીલમેંય ડાનીહય;
 જ્યાંયે વસ્લકી કમતર કે યે કહાનીહે,
 લીયા જોગ મેહેઅબતોરે કારન પેહી છયા—મેં આવતહે.

ગઝલ ૨૮ કબાલી તરજ.

તરપકર જાન છસદમ રીનએ ખાસમીલસેં નીકલેગી.
 દોઆએં મક ફેરત ઉસદમ લાએ કાતીલસેં નીકલેગી,
 યકીં દસિકાંહે હશરત બાદ મુરદન દીલસેં નીકલેગી.
 હમારી લાશ એક દીન કૃચએ કાતીલસેં નીકલેગી,
 મીટાઇંગે અગર મીટ જાયગા લીખ્યા મુકદરકા.
 નીકાંલીંગે અગર હશરત હમારે દીલસેં નીકલેગી.
 ઇસી ઉમ્મેદપર મજનુનેં દીલસેં આહ ખેંચીથી.
 સમજ તાથા કે લેલા પસ દગ્ગે મહેલસેં નીકલેગી,
 પતા આંસુઓંકા મેરે ગોશઅ દામનપર મીલતાહે.

ખગર કયાથી યે કીસ્તી હુનંકર સાહીબસેં નીકલેગી.
કલેજ થામલે વોહ સમ્બકા સર જીસને કાટાહે,
કે ફરયાદ અજ દીલે પરવાને મહેશીબસેં નીકલેગી.

હુમરી બેરવી. ૨૬

કોઇ કહે દે સાંવલીયાસે આયા કરે
દીલે સયદાં નગની જલાયા કરે-કોઇ.
આયા કરે મન લાયાકરે કોઇ કહેદે સાંવલીયાસે આયાકરે.
કલી તો આઘએ સાહેબ હમારી મહેશીબમેં,
કભીતો લાઘએ તસરીય ખાનએ દીલમેં,
મેરા ઉજરા હુવા ધર ખસાયા કરે. કોઇ.
અગર રહેબી નહિ તુમ રકીબકે ઘરમેં,
તો શીર યે દરદ હે કયસા હજુરકે સરમેં.
અયસી બાતેં ન મુજસેં બનાયા કરે.-કોઇ.
તુમહારી ચાહકા દમ શુબ્હો સાંમ કરતે હેં.
તુમહારી કેદમેં ઉદ્દતકા જામ બરતે હેં.
કભી સપનેમેં દરશ દીખાયા કરે.-કોઇ.
જલા જલાકે મુજે ખાકમેં મીલા દોગે.
ખુદાકો હશરમેં ખ્યારે જવાબ કયા દોગે.
દીલે સયદાં ન જાની જલાયા કરે કોઇ.

ગઝલ ૩૦ કુવાલી

ફનાં હર ચીઝકો હય જોર બકા અલ્લાહી અલ્લાહ હય,
દીલે નાંદાકો આલમમેં સદા અલ્લાહી અલ્લાહ હય,
કરે કયા વનકે ખેતુકદમેં અયે જાંદે મુશરીક
હમારે ખાંનએ દીલમેં ખશા અલ્લાહી અલ્લાહ હય.
જહાં દેખા હય અમને એક ઉશીકો જલ્લેહ ગરપાયા
હરમ મેં ખુતકદમેં જા બગ્ગ અલ્લાહી અલ્લાહ હય.
કહાંકા તુર અય મુસ ! જો હોતે દીલએ હકમેં
તું ઝરરાહ ઝરરાહ મેં જલ્લેહ નુમા અલ્લાહી અલ્લાહ હય.
ન જાનાં અય દીલે નાંદાન તું ઉસ નકસે જાહીર પર
યે દુન્યા ચાર દીનકી હય સદા અલ્લાહી અલ્લાહ હય

કલીસામેં હરમમેં દેપદમેં મુરમાને ગુલશનમેં
જીધર દેમેા ઉપર શુબ્હ હે શામિ અલાહી અલાહ હય
ઝખાંપર મોહરે ખામોશી હયે લેફીન-શીરલી અયે “વાશીલ”
હમારા તાએરે દીલ કહે રહા અલાહી અલાહ હય.

ગઝલ ૩૧ અકબર કુવાલી

ખુદરાજ અનલ હકકો વોહી ખોલ રહા હયે—
મનસુર કે પરદેમે ખુદા ખોલ રહા હયે—
લગ બન્ધને હયેં અહેમદકા બી કયા નામ હયે શીરી—
યે મામ તો માસરીકી ડલી ઘોલ રહા હયે—
મહેબુબ હયે અલાહકા ખાઝાર અઝલમે—
કીમત હુઠ યુસફકી તો અનમોલ રહા હયે—
પડ પડે ઉસે ખુદમેં જાને હયેં મુસલમાન—
કલમા તેરા શીર દોસ કે દર ખોલ રહા હયે—
દન્દાને શહીદ આપકા હયે ગોહરે ચકતા—
ઉમ્મત કે ગુનાહ મોતીયોમેં તો રહા હયે
હાંસીલ મુજે દોલત હયે યે શીફતે નખીકી—
દામન મેરા અસ્કો કે ગોહર રોલ રહા હયે—
અકબર નરો અકબર નરો કહે તે હંચ શીરફને
બનતમે જે ખુલ ખુલ કી તરેહ ખોલ રહા હયે—

ગઝલ ૩૨ અહેમદ દરનાઅત.

અલેકસેં અલાહકો જાનો ખેસેં ખીસમીદલાહકો,
તે સંઘા તેરા ધશારા બશ રસુલીદલાહકો,
સે સેં શનાં પાછ તેરી જીમ સેં જાનાં અલી,
હે સેં હાફેજ હોગએ પરદકર કલાંમુલ્યાહકો,
ખે સેં ખીજમત ઉમરકી દીલસેં દીલમેં મેરે,
ઝાલ સેં ઝીકરે ખુદા બશ હેગા ખાક અલાહકો,
સીનસે શાહે સ્વાદસેં સાદી રહેં વોહ,
ઝવાદસેં સાખીર કીયા હકને રસુલીદલાહકો,
તોયસેં તરફે ખુદા ઝોયસેં ઝાહેર હે તું.
અયનસેં આઝીઝ હું મેંય પોંહ્યાદે બેયતુદલાહકો,
ગયનસેં ગરલતકા પરદા ફેયસેં ફરગાદે મુઝે.

ખાદસેં કાયમ કીયા હકને જો અખદ્ધાહકો,
કાદસેં કલમે નખીકા લામસેં તું લીખકે રખ,
મીમ તું મુજસેં મીલાદે બપ્પ રસુલ્લીલાહકો,
નુનસે નામે મેંગ વારસેં વાજીય હે તું.
હેયસેં હે હીજરત નખીકી લીખ તું ઇસ્લીલાહકો,
લામ અતેફમેં લાજેલાહા હમજે અય ખાલીકપર,
યેસેં હે ચારેનખી ઉમ્મત રસુલ્લીલાહકો.

શબ્દર.

તીરદે ક્યાનપે જનામે મહમ્મદકા નામ હે
કામેલ દરદ પરહનેકે અપના કલામ હે.

ગઝલ ૩૩ અકબર દરનાઅત.

પહેલે કયથે યે કમી વો આશમાં તુહી તોયા,
અય ખુદાએ બેનીશાંમે બેનીશા તુહી તોયા,
મીમ અદ્દમદકા તથા ચાલીશથે રખપર નીકાળ,
બસકે હર પરદેહમે યાસદ દાઝોશાં તુહી તોયા,
કુમ્મ દાઝતી ચૌર અનહલ દક કહેને કિનકી કયામબલ
શમશ ચૌર મનસુરકે મુંદમેં ક્યા તુહી તોયા,
કમકમે સજ્જે નવાએ કદ ખુલુહા ખાલદીન,
રંમ આઝીમે ચમન ઝારેજનાં તુહી તોયા.

શબ્દર.

મોરે મનશુર અઝકુ જાઓ દારે મનશુર અજકુળ.
ખુદ ઝદી બનગે અતલ હકબર સરે દાઝલ મદાર.

ગઝલ ૩૪ અકબર કવ્વાલી તરજ

હમ ગુન્હેગારોપે તેરી મેહેરબાની ચાહીયે,
સખ ગુન્હે મીટ બનખગેં રદ્દમતકા પાની ચાહીયે,
પુસ્તપર મોહરે નખુ વ્યત કન્કે ખાલીકને કહા,
કયતો અય ચારે મેરી તુજકો નીશાની ચાહીયે,
કહેને હેં ખાલીકમે હજરતમેં તેરા મંદુખુમ દુ,
ખુદમેં સખ ઉમ્મતી મહેબુબ જાની ચાહીયે,
દેખકર મહેરાબમેં સામાન શીરસ્તોને કહા,

અપસા મહેમાં ચાહીયે યું મહેરબાની ચાહીયે,
 હો મેરી પલકોંકી જાણે મઝારે મુસ્તશ,
 આંખડે પરદોંકી વાં ચા બનાંની ચાહીયે,
 હીજરસે હને ખીસ્તરે ગમપર ગીરાયા હથ મુજે,
 ઓર કયા તાકત તુજે અપનાં તવાની ચાહીયે,
 હાસ્તાને ગમ હહાની ગમકી જુઝ આપડે,
 કીસકો કહેની ચાહીયે કીસકો સુનાની ચાહીયે,
 આહીએ મહેશર નહિ મેરે ગુન્હાઓંકા શુમાર,
 અપસે આસીપર તુમહારી મહેરબાની ચાહીયે,
 બન બહક તસલીમ હે ઇસ્કે રસુલી રસુલીલાહ મેં,
 હુરબતે અકબર મદીનેમેં બનાની ચાહીયે,

ગઝલ ૩૫ કંવાલી તરજ.

કહથ કયાસે હે દારી કામીલસેં પુછા ચાહીયે,
 કીસ તરહે જતાહે દીલ તાબાસેં પુછા ચાહીયે,
 કયા તડપનેમેં મઝાહે કતલહોં પ્યારકે હાથ,
 જીંડી લજ્જતકો દારી ખીસગીલસે પુછા ચાહીયે,
 જાસને હસકા ગમ ખાયા હો હિંસે માઅજુમ હે,
 લેગ અખરકી શીદત ધાયલસેં પુછા ચાહીયે
 મારકે મીલનેકી હમકો કોઇ તરહાં મીલતી નહિ,
 તરહેં મીલનેકી હીસી વાસીલસેં પુછા ચાહીયે,
 આહ નાંબોંકી હકીકત દેખાતા હું હીજરમેં
 કયા ગુજરતી હોગી તાબ દીલસેં પુછા ચાહીયે,

ગઝલ ૩૬ અમીર તરજ કંવાલી.

દોવર મેં સાગીર રહે મરદીશ મેથ માનાં રહે,
 મેંથ કરોડે સરપે મારખ પીરમંથ ખાનાં રહે,
 જીઅપે પરહ જાવે નજર તેરી વોહ દીવાનાં રહે,
 હાં નીગાહે માર તરજે બે હીજ રાનાં રહે.
 કયા ખસીકા કહેતે હેં રીઅમેં વફાદારી અનમ,
 દુશમની હમસેં રહે ગયરાંસે મારાનાં રહે,
 શીર ન કય પુછીએ મજસેં કબરમેં મુનકર નકીર,
 મરતે હમ મારખ ખાલે રૂએ જાનાં નાં રહે.

અમલે સાખી કે મેં સઢકે જો પીલાએ બરકે જામ,
સાખીયાં હરદમ સલામતે તેરા મંચ ખાનાં રહે
કાષ હો ગાતા કાષ રોતા કાષ હંસતા અગીર,
મેં કરાં વાલોકા હર અંનદાજ બસ્તાનાં રહે.

ગઝલ ૩૭ કુવાલી.

હમારે હાલમે ચરમે ધનાયત અપની રહેનેદો,
ગલે પર ફેરદો ખંજર યુરુવત અપની રહેનેદો,
જલા કર ખાક કરાલા તુમારી સુઝ હલફતને
લગે આગ એપરી હલફતમેં મોહબ્બત અપની, રહેનેદો,
બીએ જાતેદો બઝમેં ગયેરમેં હમરાહ તુમ મુન્કો,
મેં ખાજ આયા ધનાયતમેં ધનાયત અપની રહેનેદો,
ત મીલનાં ખતમેં બહેતર હેં મીમેં ગરબાહ મુદ્દત કે,
તુમ અયેસી ફરકા સાંદળ સલામત અપની રહેનેદો,
હમ અશ્કાન એ ફુરખત બ્યાં કરતે હેં અમ મુજતર,
બોહ દરમાતે હેં જૂતઝલા કર સીઝાયત અપની રહેનેદો.

ગઝલ ૩૮ કમતર.

અમરોહ દો આજમ તુરે ખૂદા મોરા કાહેકો છયા તડપાવતહે.
નતો સપનેમેં દરજ દીખાવતહે નતો મોહેમદીને ખુલવતહે.
જીવાને બાતરે ભટકતા હું જનનેમેં,
કજુર કીસ કીએ હેં દેર મુન્કો જાનેમેં,
કલ્લી તો આછએ મેરે ગરીબ જાનેમેં,
બલા દો શમેદા કયા કુચ મેરે સનાનેમેં,
અમ નીકદીન પલઝત છયા મોરા બરકર આગ લમાવતહે,
કબીતો અમલે અસરદ દીખાવતહે કબરત,
કબીતો અમલે તૈયગા ખુલાવતહે કબરત,
હેં ચરમે બહે કાની રોતે દીવાયે એ કબરત,
હમેદે ખરદાકે સૈનદાંધી ઘાષ એ કબરત,
કહે પદાને છયા મોતા હલવાવત હેં તડપાવતહે.
બડપ પદાહે દીમેં જો કરાર પેહલુમેં,
કહા હેં દરદ મેરે માર ખાર પેહલુમેં,
તહિ હેં હાલકા અમખ્વાર પેહલુમેં,

કે જીસસે દીકરો કરાહો કરાર પેહલુમે,
 હીનરેન કીસી શુરતસે મોહે પલખર બી નીંદ ન આવતહે,
 ઘયારે હીન્દબી અગ મીસ્સે ખાર પેહલમે,
 ખટક રહાહે મેરે હરખાર આખોમે,
 પ્રમ્હાર દીકરા હે ધન્નેજાર આખોમે,
 ખસી મુદીનેકો જખસે ખદાર આખોમે,
 મેં કીસસે કહુ અપશાને ખુદા મોહે હીન્દબી નમરી ન આવતહે,
 પ્રમ્હારે હીન્દરમેં અખતક વે જંન્દગાનીહે,
 છીખાદો ચહેરે એ અનવરતો મહેરખાનીહે,
 નહિતો જાન બી દેગેકા દીસમેં દાનીકાંવ,
 જગાંપે વરસકી કમતર કે વે કદાનીહે,
 લીયો જોમ મેં અખતોરે કારને ચેહી જમા—મેં આવતહે,

મહલ ૩૯ કંવાલી તરજ.

તડવકર જાન જીતદમ સીનએ ખીસમીલસે નીકલેગી,
 હોઆએ મગ ફેરત કિમદમ લામે કાલીલસે નીકલેગી,
 ચહી ધલકહે હમરત ખાદ મરડન દીસસે નીકલેગી,
 હમારી લાલ એક દીન કુચએ કાલીલસે નીકલેગી,
 મીઠાઈમે અગર મીઠ જામગા લીખ્યા મુદદરકા,
 નીકાલીએ અગર હમરત હમારે દીસસે નીકલેગી,
 ખરદી હમ્મેદપર મળતુને દીસસે આહ મેંચીખી,
 અખળતાયા કે લેલા પર હમે મહેમીલસે નીકલેગી,
 પતા જોસુજોંદા મેરે જોશએ જામતપર મૂલનાહે
 ખખર કમાથી વે કીરલી ફુલકર લાલીલસે નીકલેગી,
 કલેબ જામમે વોહ શમ્માકા સર જીવને કાઢાહે
 કે દરમાહ અગ દીયે પરવાને મહેમીલસે નીકલેગી.

રાખેર.

હેયે માદર જો મરી કખર પર પારાને કાલી હે,
 અગર વોહ માર આ જાવે તો હસકી મહેરખાની હે.

મહલ ૪૦ દુમરી બેરવી

જાઇ કહે કે સાંવડીયાસે આગા કરે
 દીલ મુખાં નખની જલામા પ્રે—કોઈ,

આપાકરે મન બાપાકરે કાષ કહેદે સાંવણીયાસે આપાકરે
 કબી તો આપાએ સાહેબ હમારી મહેશીવમે,
 કબીતો લાઇએ તસરીય ખાનએ દીલમે,
 મેરા ઉજરા હુવા ધર બસાયા કરે. કાષ.
 અમર રહેલી નહિ તુમ રડાબકે ધરમે,
 તો પ્રીર ચે દરદ હે કયસા હજુરકે સરમે,
 અયરી બાતે ન મુજસે બનાયા કરે.—કાષ.
 તુમ્હારી આદકા હમ શુખ્હો સાંમ બરતે હે,
 તુમ્હારી કેદમે ઉશ્તકા નમ બરતે હે,
 કબી સપનેમે દરથ દીખાયા કરે.—કાષ.
 જલા જલાકે મુજ આકમે, મીલા દોગે.
 જુદાકો હથરમે ખારે જવાબ કયા દોગે.
 શ્રીલે સયદાં ન બની જલાયા કરે.
 કાષ કહેદે સાંવણીયા સે આપા કરે.

સંજેર.

કર હાથકે મરઠસેં ચે આત્રીહેં સગાએ,
 બરબાદ કીસી સખ્સકી મહેનત નહિ બની.

ગઝલ ૪૧ કંવાલી.

ફાંચ હર અંકકો હય ઐર બકા અજાહી અજાહ હય,
 લીલે નાંદાદો આલમમેં સદા અજાહી અજાહ હય,
 કરે કયા બકે જેતુલાદમેં અયે કાહેં મુશ્શીક
 હમારે ખાનએ દીલમેં જલા અજાહી અજાહ હય,
 જહાં રેખા હય દમને એક ઉશીકો જલ્લેદ ગરપાયા
 હરમ મેં જુતકેદમેં ન બાન અજાહી અજાહ હય.
 કહાંકા તુર અય હુસર ને હોયે દીલએ હકમેં,
 તું કરરાહ કરરાહ મેં જલ્લેક તુવા અજાહી અજાહ હય.
 ન બનાં અય દીલે નાદાન તું હિસ નકસે કાહીર પર
 ચે હુન્પા આર દીનકી હય સદા અજાહી અજાહ હય
 ઢીલીસામેં હરમમેં દેયરમેં મુરગાને જુલશનમેં,
 અધર દેખો અધર શુખ્હ શાંમ અજાહી અજાહ હય
 અખાંપર મોદરે ખામોશી હયે લેકીન શીબી અયે “વાશીલ”
 હમારા તાએરે દીલ કહે રહા અજાહી અજાહ હય.

ગાઝલ ૪૨ દાગ.

ખવાખમે' શેરફેકા મુખડેસે ઉઠાસે આજ્ઞ,
 બે નીકામ આજ્ઞતો ઓગેસું વો વાલે આજ્ઞ,
 બે કસી પર મેરે ખુરા તેદયે' છાલે આજ્ઞ,
 રાહમે છોડ ગયે કાફલે વાલે આજ્ઞ.
 કોન હયે માંહે અરખ કોન હયે મહેબુબે ખુદા,
 અયે દેઃ આલમ કે હસીનોસે નીરાસે આજ્ઞ.
 હુંશીયાકાર મેરે અંખ ખુલે જાતે હયે,
 કમલીવાલે મુન્ને કમલીગે' છુપાલે આજ્ઞ..
 દેખેતે હયે તુન્ને શીર શીરકે ઝખકાને સીરાન,
 ડમગાતે હયે' કદમ કોન સંજાલે આજ્ઞ.
 દમને ખુશ હોકે તુન્ને સારી ખુદાઇ બક્ષી,
 અપયે બંદોડા કીયા તેરે હવાલે આજ્ઞ.
 રંગ કુદરત હયે પહાં ગુન્ચયે ખીલવત હયે યહાં,
 અયે ગુલે લુલશને લો લાક લમામ આજ્ઞ,
 સુરતે લાલા હયે પર દાગ બયાં કાસીના,
 પડ રહે હયે તેરે ખીમાર કે છાલે આજ્ઞ.

ગાઝલ ૪૩ અકબર કંવાલી.

ખુદરાજ અનલ હકો વોહી ખોલ રહા હયે—
 મનસુર કે પરદમે ખુદા ખોલ રહા હયે—
 લખ બન્યોને હયે અહેમદકા બી કયા નામ હયે
 વે મીમ તો માતરીયા ડની ઘોલ રહા હયે—
 મહેબુબ હયે અલાહકા ખાજાર અઝલમે—
 કીમત હુમ્મ તુમકી તો અનમોલ રહા હયે—
 પડ પડકે હયે ખુદામે જાતે હયે મુસલમાન—
 કલમા તેરા શીર દોસ કે દર ખોલ રહા હયે—
 દન્દાને શહીદ આપકા હયે ગોહરે યક્તા—
 ઉમ્મત કે ગુનાહ મોતીયોમે તો રહા હયે—
 હાંસીઝ મુન્ને ઘોલત હયે ચે શીરતે નખીકી—
 દામન મેરા અસ્કો કે ગોહર રોત રહા હયે—
 અકબર નરો અકબર નરો કહે તે હય શીરસ્તે—
 જનતમે જે ખુશ ખુશકી તરેહ ખોલ રહા હયે—

ગાજલ ૪૪ અકબર.

અચળ પ્રસન્ન હોને તરફ અસર ફેલા
 ધીર ખયાલ મલા ઔર ઉધર ચલે બચલા
 સ્મિત મેઘ ને કામેકુ કેસને દેખા
 દુશ ન જત તો સ્ત્રીલા હડા કે ચામચલા
 જમીન તુજને શહીદાને નાજ દશન તો હે
 રહે ખયાલ કે હનકા કફન નહો મયલા
 મલા ને કામેકો મજબુત તો ચેહ દુશ માંગી
 ઇલાહી મુજસે જુદા હોત ઉલ્લસે લયલા
 લગ્ન ને હજમે રીન્દોકો પીઆમ સ્ત્રીખ હો
 જુદાકે વાસ્તે સાદી સુરાહી વ મયલા
 સુનાકે અકબરે મય દશને આજ તોખા મીઠ
 ખપુદે કલ્લે રીન્દામે શોર વા વચલા
 જુદી નહો કીરી દીલગી જરતી કુધ જરતી
 નહોત જુદાકે અકબર સદામે વા વચલા

ગાજલ ૪૫ બહેર.

ચેહ કલા કલા મુઝે ઓ અદમ્યાં બહોત અચ્છા
 સુનામે ઔરબી હો ગાલીયાં બહોત અચ્છા
 તુમ્હેતો ઔરબી અચ્છ ખાસ ખ્યાર કરતે હે
 હમીપે નેરો જલ્દા હાં મીયાં બહોત અચ્છા
 જુરા બકા હમે કહેનેસ કાયદા કયા હય
 ચમનસે જાતેહ અચ બાગ્યાં બહોત અચ્છા
 ને મંચ જુરાતો જુરા ઔર સબતો અચ્છ હે
 મીકો જહાનમે જાતે બાહાં બહોત અચ્છે
 નીસાર લાખકર એસે તુમ્કારે કદમોંપર
 કરેમે આપ મેરા હમતેકાં બહોત અચ્છા
 જુદાને તુરકે કાંચામે તુમકો કલા હે
 દબરમે હે તો અંકત જવાન બહોત અચ્છા
 બહોત પત્તે મુઝે બોલ ચાલ હે અચ બહેર
 કશમ જુદાકા મેક તરે બયાં બહોત અચ્છા.

તમાન શુદ.

